

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

35. De Iudæorum Pentecoste.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

derent, quia non erat ad cibum aptum; nec elixum, quia remoraretur eos. Obijcies illud ex Deuteronomio: *Immolabis Phasē vespere ad solis occasum, quando egressus es de Aegypto, & coques & comedes.* Respondeo, verbum Hebraicum, quod Latinus interpret reddidit, *coques*, esse ambiguum & anceps, & significare vtrumque, coquere scilicet & assare. Vnde, *coques*, eo in loco, idem est quod *assabis*.

Caput cum pedibus eius, & intestinis vorabitur. Pendente hæc verba ex proximè præcedentibus, *Non comeditis ex eo cradum quid, nec coctum aqua, sed assum tantum igni* (& sequitur) *caput cum pedibus eius & intestinis vorabitur*, significat: Nec pedes, nec caput abscondatis, vt fieri solet, nec aliter hæc ad escam paratis: sed similiter ossa igne comburentis. Educebantur verò intestina, laudantur, & abluta ipsi agno imponebantur, vt flammis torrerentur, & cum reliquo corpore ederentur.

Nec remanebit ex eo quicquam vsque mane. Si quid residuum fuerit, igne comburentis. Id est ossa & nervos igne statim consumite, ne quid superfit in diem sequentem. Quod si quippiam aliqua de causa superfuert, sine mora die proximè sequenti comburite. Noluit Deus, vt ex agno, qui fuerat ipsi consecratus, quicquam remaneret, ne vel ab hominibus conculcetur, vel ab immundis animantibus deuoraretur, foedaretur.

Sequitur: Sic autem comeditis illud: Renes vestros accingetis, & calcamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, & comeditis festinantes; Est enim Phasē, id est, Transitus Domini. Singula mirè profecto ad denotandam festinationem valent. Nimirum, iter facturus quispiam, præcingit renes, aptat pedibus calceos, & baculum in manibus sumit. Communis est omnium sententia, stantes comedere agnum Hebræos consueuisse, sed id, nec in Hebræo, nec in Græco, nec in Latino textu habetur. Videtur esse desumptum ex illis verbis: *Tenentes baculos in manibus, & comeditis festinantes.*

Caput XXXIV.

De diebus festis Azymorum.

Leuitic. 23. scriptum est: *Hæ sunt ergo ferie Domini sanctæ, quas celebrare debetis temporibus suis.* Mense primo quartadecima die mensis ad vespertam Phasē Domini est, & quintadecima die mensis huius solemnitas azymorum Domini est.

Hæc ibi, & eadem prorsus, & eodem modo habentur in capite 19. & 28. libri Numeror. & 16. cap. Deuteronomij. Quare decimaquarta dies erat profana, non sacra; aut decimaquinta dies erat festa & sacra. In decimaquarta ad vespertam macabatur typicus agnus, & edebatur, die verò decimaquinta solemnitas azymorum colebatur. Immolatio agni Paschalis decimaquarta die fiebat, vt in memoriam reuocaretur transitus Angeli percutientis primogenitos Aegyptiorum, & domos Hebræorum intactas relinquentis, quod earum postes agni sanguine illite essent. Celebritas azymorum

agebatur in recordationem septem dierum, in quibus post immolationem & esum agni, panes azymos Hebræi comederunt. Et ideo in eodem Leuitici cap. 23. legimus: *Septem diebus azyma comedetis: dies primus erit vobis celeberrimus, sanctissimæ. Omne opus seruille non facietis in eo; sed offeretis sacrificium in igne Domini septem diebus. Dies autem septimus erit celebrior, & sanctior, nulliusque seruille opus facietis in eo.* Erant igitur dies azymorum septem, si computentur à primo die festo, qui celebrabatur decimaquinta luna, vsque ad lunam vigesimamprimam. Erant verò octo, si supputentur ij. à luna decimaquarta, in qua macabatur typicus agnus, & edebatur cum panibus azymis. Ex septem igitur diebus azymorum, primus erat solemnis & festus, in quo abstinebatur ab omni opere seruille, exceptis his, quæ ad vescendum pertinent, vt exprimitur Exod. 12. *Dies prima erit sancta atque solemnitas, & septima dies eadem festiuitate venerabilis.* Ergo nefas erat in ea die seruille opus facitare, ijs operibus exceptis, quæ ad vescendum spectant, qualia sunt, ignem accendere, & cibos coquere, vel alia ratione & modo parare.

Quod igitur scriptum est *Leuit. 23. Dies septimus erit celebrior, & sanctior*, non intelligitur, si cum primo comparatur, sed cum reliquis quinque inter primum & vltimum interiectis: illi namque dies celebres quidem erant & solemnes ob sacrificia, quæ offerebantur in singulis, sed profani erant, non sacri. Fiebant porro sacrificia, iuxta legis præscriptum, Numeror. 28. Sed secundus dies hoc habebat peculiare, quod legimus *Leuit. 23. Altero die Sabbati*, id est, die azymorum secundo (nam primus quia festus erat & sacer, Sabbatum vocabatur) deferrebant Hebræi ad Sacerdotem manipulos spicarum, primitias messis, Sacerdosque vnum eorum coram Domino in altum attollebat, vt ipsi Deo, cui offerebantur, essent grati & accepti. Et eodem die cadebatur agnus anniculus, immaculatus in holocaustum, & offerebatur simila, & vinum, vt eiusmodi munus, sacrificium, & victimam ornaret.

Caput XXXV.

De Iudæorum pentecoste.

Leuitic. 23. legimus: *Numerabitis ergo ab altero die Sabbati, in quo obtulistis manipulum primitiarum, septem hebdomadas plenas vsque ad alteram diem, expirationis hebdomadæ septimæ, id est, quinquaginta dies: & sic offeretis sacrificium nouum Domino.* In veneratione erat dies hic quinquagesimus, in recordatione videlicet legis diuinitus datæ quinquagesimo die ab egressu ex Aegypto: nam eo die legem accepisse Hebræos, ex Scripturis colligitur. Exod. 19. scriptum est: *Mense tertio egressus Israel de terra Aegypti. In die hac, id est, in die similiter tertio ipsius mensis tertij, venerunt in solitudinem Sinai, quoniam si sumamus quindecim dies ex primo mense, qui numerabantur à decimo sexto die eius mensis, & ex secundo mense viginti nouem cum tribus diebus tertij mensis, sunt quadraginta septem dies, quibus si addan-*

tur isti tres dies? Respondeo, cum dicitur: *Mense tertio egressus Israel de terra Aegypti, in die hac venerunt in solitudinem Sinai.* diem hanc sumit Scriptura pro eodem die. Ita ut sensus sit: Venerunt mense tertio eodem die, hoc est, tertia eiusdem mensis die: ergo peruenerunt die quadragesimo septimo, & tertio deinde die sequenti, Moyses legem accepit. Ergo data est lex die quinquagesimo ab egressu ex Aegypto. Quo fit, ut hæc celebritas dicta quoque sit hebdomadarum, quia ab altero die post primum festum diem azy-morum computabatur septem hebdomadarum plena, quæ quadragesima nouem dies conficiunt, & die statim proximè sequenti celebritas Pentecostes agebatur. Erat autem hæc celebritas vna de tribus, in quibus omnes viri singulis annis venire Hierosolymam lege cogebantur, ut patet ex Deuteronomio.

Deut. 10.

Caput XXXVI

De die festo Tubarum.

Leuitici quoque cap. 23. de hac celebritate legimus: *Mense septimo, primo die mensis erit vobis sabbatum memoriale, clangentibus tubis, & vocabitur sanctum. Mensis septimus apud Hebræos, qui magna ex parte nostro Septembri respondet, magno in honore erat, quippe qui quatuor dies festos, & sacros continebat, videlicet Tubarum, Expiationis, Tabernaculorum, Coetus, siue Collectæ. Quemadmodum igitur septimus quisque hebdomadæ dies, sanctus erat, sic mensis quoque septimus erat magna veneratione celebris. In primo die colebatur celebritas Tubarum. Opinantur Hebræi, eiusmodi festum diem coli in memoriam illius beneficii, quo Deus Isaac de gladio patris eripuit, & arietem, eius loco immolandum substituit: & ideo eum diem celebrari cornibus arietinis. Quod certè illi ex sacris literis firmo argumento non colligunt, nec satis efficaciter demonstrant. Ego potius crediderim, eum diem festum esse institutum, ut tubarum clangore, ad celebritates venturas, scilicet Expiationis, & Tabernaculorum, quæ illo mense celebrabantur, cum iucunditate populus prepararetur. Ibidem præcipitur: *Omne opus seruile non facietis in eo: & offeretis holocaustum Domino.* Numerorum verò 29. legimus sacrificia, quæ eo die offerre oportebat: erant enim duplicia, alia propria ipsius celebritatis Tubarum, alia ipsi cū cæteris Neomenijs communia.*

Gen. 22.

Caput XXXVII

De die festo Expiationis.

De hac celebritate, scriptum est etiam in Leuitico sic: *Decimo die mensis huius septimi, dies Expiationum erit celeberrimus, & vocabitur sanctus, affligetisque animas vestras in eo, & offeretis holocaustum Domino.* Tradunt Hebræi, quod etiam Catholici interpretes scriptum reliquerunt, festum hunc diem esse institutum, quia eo die putatur diuinitus dimissum peccatum, quod populus Hebræus, in colendo vitulo ex aureo confa-

Leuit. 23.

tili perpetravit. Creditur enim Moyses decima die mensis septimi de monte descendisse cum secundis tabulis, in signum culpæ condonatae, quod Hebræi magis traditione quadam, quam Scripturæ auctoritate comprobant. Et quia hic dies dicatus Deo erat, & sacer ad peccata per poenitentiam expianda; ideo præceptum est, ut in eo animas suas affligerent, hoc est, ieiunium sponte susciperent, quo vna cum precibus & sacrificijs coniuncto, Deus placatus, peccatorum veniam largiretur. *Affligetis animas vestras.* Phrasis est Hebræa; id est, ieiunij vos ipsos macerabit. Vnde Isaias in persona Iudæorum loquens: *Quare ieiunamus, inquit, & non aperisti? humiliamus animas nostras, & non respicit?* Et respondit Dominus: *Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra, & reliqua.* David quoque: *Humiliabam in ieiunio animam meam.* Ieiunium autem eo die agebatur à vespera diei noni exeuntis vsque ad vesperam decimi desinentis, Et affligetis, inquit, animas vestras die nono mensis. Ac ne intelligeretur, suscipiendum esse ieiunium in perugilio ipsius diei decimi; ob id in Hebræo dictum est: *Affligetis animas vestras in die nono mensis ad vesperam, id est, ab occasu solis, nono die iam desinente, vsque ad solem occidentem in ipso decimo die.* Omne opus seruile in eo. Id est, in tempore diei huius. Et Numerorum cap. 29. de victimis offerendis, scriptum est, *offeretis holocaustum Domino in odorem suauissimum, vitulum de armento unum, & arietem unum, agnos oviculos immolatos septem.*

Ezai.

Isai.

Isai.

Isai.

In eodem Leuitici libro legimus, populi peccata expiari à Pontifice: & expiabantur quoque templum, & Sacerdotes. *Expiabit autem sacerdos, qui unctus fuerit, & cuius manus iniuncte sunt, ut sacerdotio fungatur pro patre suo: Indueturque stola lineæ, & vestibus sanctis, & expiabit Sanctuarium, & Tabernaculum testimonij, atque altare, Sacerdotes quoque, & uniuersum populum.*

Leuit.

Caput XXXVIII

De celebritate Tabernaculorum.

In Leuitici & Numerorum libro ita habetur: *A quintadecima die mensis huius septimi, erunt ferie Tabernaculorum septem diebus Domino. Dies primus vocabitur celeberrimus atque sanctissimus. (id est, erit vobis sacer) omne opus seruile non facietis in eo, & septem diebus offeretis holocausta Domino. Hæc celebritas erat magna apud Iudæos, & vna ex illis tribus, in quibus omnes masculi ter venire Hierosolymam singulis annis debebant, ut patet ex illis verbis Deuteronomij: *Tribus vicibus, inquit, per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui in loco, quem elegerit, in solemnitate azy-morum, & in solemnitate hebdomadarum, & in solemnitate Tabernaculorum.* Dicta est autem hæc celebritas in Hebræo, *Hag Husucot*, id est, celebritas Tabernaculorum: in Græco *ἑορτὴ σκηνῶν*, quod idem est. Dicitur etiam *Σκηνῶν*, hoc est, structura Tabernaculorum, videlicet à faciend & figendis tabernaculis, non autem, ut quidam dixerunt commune & publicum epulum. Hæc autem ferie agebantur ad recolendum*

Leuit. 23.

Numer. 29.

Deut. 16.

benefici-